

— Ох, лишенько, панські гайдуки йдуть.

А в нас, коли було хто кликне: панські гайдуки йдуть у хату, то те саме, як би сказав: татари йдуть.

Батько прокинувся з задуми й підвів голову.

Війшли гайдуки в хату, вхопили, мов чортяки, мого батька та й вивели. Батько, мов неживий, не оборонявся. Мама стала голосити та не давати. Її потягнув гайдук нагайкою по плечах, аж кров крізь сорочку виступила, а другий штовхнув кулаком у груди. Вона впала на землю, а батька повели на замок. Я страх налякався й увесь задубів.

За батьком побігла й мама, а я став плакати. За якийсь час убігає в хату Прокіп Верета, побратим мого батька, а мій хрещений батько, й ухопив мене за руки.

— Утікаймо, каже, Карпе, бо біда буде. Він зніс мене по-за хатами, огородами, аж заніс мене до ліса, де ми тепер є. Тут він мене за руку, бо аж захекався, несучи мене. Ми ввійшли в таку гушавину, в якій я ще до сього часу ніколи не бував. Не тямлю, як довго ми йшли, поки не ввійшли в хату старого лісника Прокопа Самійленка. Я його досі пам'ятаю, бо він нерозв'язно приходив у нашу хату й приносив мамі кришку меду. Тепер вони щось пошептали між собою, й мій хрещений батько вернувся в село, а мене залишив тут. Я побіжав та рвався до мами. Старий заспокоював мене, як міг, давав меду, хліба, а коли се не помагало, став мене лякати гайдуками. Вони певно прийдуть і мене заберуть, коли не перестану плакати. Се допомогло. Я затикав рота руками, щоб плачу не чути, поки не заснув. Не знаю, як довго я спав. Мене раптом будили серед ночі. В хаті побачив я двох козаків. Один сивий уже, а другий молодий. Коли вони в хату прийшли й звідки взялись, я не знаю. Сей старший став зараз до мене підморгувати, забавляти, всміхатись та пестити.

— Збирайся, козаче, в дорогу, каже, поїдемо

— До тата?

— Еге-ж. до тата, до мами, — ну — швидко!